

Етіологічні та епідеміологічні чинники сучасних гострих кишкових інфекцій

Чемич О. М.¹, Ільїна Н. І.¹, Холодило О. В.², Бєлай Л. В.³

¹СумДУ, кафедра інфекційних хвороб з епідеміологією; ²кафедра гігієни та екології з курсами мікробіології, вірусології та імунології

³Міська клінічна лікарня №1

Etiological and the epidemiological factors of modern acute intestinal infections

Chemych O. M.¹, Il'yina N. I.¹, Kholodilo O. V.², Belay L. V.³

¹SSU, Department of Infectious Diseases and Epidemiology; ²Department of Hygiene and Ecology with courses of Microbiology, Virology and Immunology

³Municipal Clinical Hospital №1

E-mail: chemych_oksana@mail.ru; Chemych O. M.

Актуальність. Незважаючи на успіхи досягнуті у боротьбі з інфекційними хворобами у світі, їх роль в патології залишається значною. Гострі кишкові інфекції у загальній структурі інфекційної захворюваності займають друге місце. В Україні, як і у світі, зростає захворюваність на гострі кишкові інфекції (ГКІ), викликані умовно патогенними мікроорганізмами (УПМ) та вірусами (В). Не останню роль у цьому питанні відіграють соціально-економічні чинники.

Мета роботи - вивчити епідеміологічні та етіологічні особливості сучасних гострих кишкових інфекцій, викликаних умовно патогенними мікроорганізмами.

Матеріали та методи. Обстежено 46 хворих із середньотяжким перебігом харчових токсикоінфекцій (54,3 %) і гострих кишкових інфекцій (45,7 %), госпіталізованих у СОІКЛ імені З. Й. Красовицького. Серед обстежених переважали жінки (58,7%), середній вік склав (37,0±2,41) років. Пацієнти були госпіталізовані на (2,30±0,25) добу від початку захворювання. Із клінічних форм переважали гастроентеритна (52,2 %) і ентероколітна (23,9 %), тоді як гастроентероколітна, ентеритна та гастритна реєструвались значно рідше (13,1 %; 6,5 %; 4,3 % відповідно). Було здійснено епідеміологічний аналіз та бактеріологічне дослідження, визначено фактори передавання збудника.

Результати дослідження. Умовно патогенні мікроорганізми, що спричинили захворювання, були ізольовані в основному в монокультурі. Етіологічним чинником гострих кишкових інфекцій були: *Kl. pneumoniae* (26,1 %), *Pseudomonas aeruginosa* (13,0 %), *Enterobacter cloacae* (8,7 %), ЕПКП (6,5 %), *Citrobacter freundii* (2,2 %), *S. aureus* (2,2 %), *Candida* (2,2 %). Серед поєднаних збудників найчастіше зустрічались *Kl. pneumoniae*+*Pseudomonas aeruginosa* (4,3 %), *Pseudomonas aeruginosa*+*Candida* (4,3 %), *Enterobacter cloacae*+*Morganella morganii* (2,2 %). У 12 (26,1 %) хворих збудника ідентифікувати не вдалося. Як етіологічний чинник самостійно норовірус був ідентифікований у 1 (2,2 %) пацієнта, у інших випадках він був виявлений разом з умовно патогенними мікроорганізмами у 3 (6,6 %) осіб.

Серед факторів передавання переважали такі продукти харчування: яйця (39,1 %), овочі і фрукти (39,1 %), сирокочені м'ясні продукти (28,2 %), кисломолочні продукти (26,1 %), страви, приготовлені з використанням майонезу (17,4 %), на кондитерські вироби як фактор передавання вказував кожний десятий пацієнт (10,9 %). Більшість хворих не могли виділити лише один фактор передавання.

Було виявлено 5 осередків гострих кишкових інфекцій, що склало 10,9 %. У 4 осередках було по 2 особи, як причину захворювання вони вказували на споживання яєць (1 осередок), кисломолочних продуктів (1), овочів і фруктів (2). Один осередок складався із 4 осіб, у якому ймовірними факторами передавання були яйця та сирокочені м'ясні продукти.

Висновки. Гострі кишкові інфекції та харчові токсикоінфекції були спричинені переважно умовно патогенними мікроорганізмами, серед яких переважали *Kl. pneumoniae* і *Pseudomonas aeruginosa*, у поодиноких випадках у комбінації з норовірусом. Усі пацієнти були молодого віку. Серед ймовірних факторів передавання переважали яйця, овочі і фрукти, сирокочені м'ясні та кисломолочні продукти.

Етіологічні та епідеміологічні чинники сучасних гострих кишкових інфекцій [Текст] / О.М. Чемич, Н.І. Ільїна, О.В. Холодило, Л.В. Белай // Інфекційні хвороби в практиці лікаря-інтерніста: сучасні аспекти : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції і Пленуму Асоціації інфекціоністів Сумщини, м. Суми, 4-5 червня 2014 р. / Редкол.: М.Д. Чемич, В.Д. Москалюк, О. І. Сміян, В.О. Терьошин, Н.І. Ільїна, В.В. Захлебаєва, А. І. Піддубна. - Суми : СумДУ, 2014. - С. 123-125.